

А К Т
лісопатологічного обстеження насаджень
ДП «Олевський лісгосп АПК»,
що потребують суцільної санітарної рубки

14 листопада 2025 року

м. Олевськ
Коростенський район
Житомирська область

На звернення дочірнього підприємства «Олевський лісгосп АПК» Житомирського обласного комунального агролісгосподарського підприємства "Житомироблагроліс" Житомирської обласної ради (далі – ДП «Олевський лісгосп АПК»), лист № 722 від 07.11.2025 року, відповідно до пункту 30 Санітарних правил в лісах України, затверджених постановою КМУ від 27.07.1995 р. № 555 та наказу від 10.11.2025 № 260 «Про створення комісії з визначення доцільності призначення дерев до суцільної санітарної рубки», комісією в складі, головного спеціаліста відділу охорони та захисту лісів Центрального міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства Олександра ГАРБАРА, міського голови Олевської територіальної громади Сергія ЛИСИЦЬКОГО, провідного інженера-лісопатолога державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі ДСЛП «Київлісозахист») Юрія ДВОРАКІВСЬКОГО, інженера-лісопатолога ДСЛП «Київлісозахист» Юрія ТИМЧЕНКА, головного лісничого ДП «Олевський лісгосп АПК» Сергія КУШНІРЕНКА, інженера ОЗЛ Олександра СИДОРЕНКА, лісничих Корощинського лісництва Сергія ЛУК'ЯНЕНКА, Сущанського лісництва Богдана ВАСЮХНИКА та лісничого Копищанського лісництва Петра КОЗЛОВЦЯ в період з 10 по 14 листопада 2025 року проведено лісопатологічне обстеження окремих насаджень ДП «Олевський лісгосп АПК», що потребують суцільної санітарної рубки (далі - ССР) в 2025 році.

Результати обстеження

Таксаційна характеристика лісових насаджень, що обстежувались, наведена нижче за матеріалами базового лісовпорядкування 2017 року.

Корощинське лісництво

Категорія лісів – захисні ліси

ліси уздовж смуг відведення залізниць

ОЗЛД. Лісові ділянки, що прилягають до залізниць, автодоріг

Кв. 21, вид. 8, площа 3,6 га, склад 10СЗК, вік 54 роки, повнота 0,80, бонітет - 1, тип лісу - В2ДС. На всій площі виділу 3,6 га спостерігається масове ослаблення, відмирання та всихання дерев сосни, ялини та берези. Причиною цього є враження хворобою лісу - кореневою губкою, пошкодження синьою сосноюю златкою, сосновими лубоїдами, враження дерев берези бактеріальною водянкою, трутовиками.

Категорія лісів – експлуатаційні ліси

Кв. 46, вид. 8, площа 4,8 га, склад 10СЗ, вік 58 років, повнота 0,90, бонітет - 2, тип лісу - А2С. На всій площі виділу 4,8 га, спостерігається масове ослаблення, відмирання та всихання дерев сосни, берези та вільхи. Причиною цього є

пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, ураження дерев листяних порід бактеріальною водянкою, трутовиками.

Кв. 65, вид. 17, площа 5,0 га, склад 8С32БП, вік 56 років, повнота 0,30, бонітет 2, тип лісу - ВЗДС. На ділянці (2), в основній частині виділу на площі 4,1 га, спостерігається масове ослаблення, відмирання та всихання дерев сосни, берези та осики. Причиною цього є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, ураження дерев листяних порід бактеріальною водянкою, трутовиками.

Кв. 81, вид. 19, площа 1,4 га, склад 4БП1ВЛЧ3Д32ОС, вік 61 рік, повнота 0,70, бонітет 1А, тип лісу - СЗГСД. На всій площі виділу 1,4 га спостерігається масове ослаблення, відмирання та всихання дерев сосни, берези, осики, дуба та вільхи. Причиною цього є пошкодження пожежею минулих років.

Кв. 81, вид. 20, площа 4,7 га, склад 4ВЛЧ3БП2Д3(51)1Д3(76)+ОС, вік 56 років, повнота 0,75, бонітет 2, тип лісу - СЗГСД. На всій площі виділу 4,7 га спостерігається масове ослаблення, відмирання та всихання дерев сосни, берези, осики, дуба та вільхи. Причиною цього є пошкодження пожежею минулих років.

Кв. 81, вид. 21, площа 2,4 га, склад 10БП+ВЛЧ+ОС+СЗ, вік 56 років, повнота 0,80, бонітет 2, тип лісу - С4ГДС. На всій площі виділу 2,4 га спостерігається масове ослаблення, відмирання та всихання дерев сосни, берези, осики, дуба та вільхи. Причиною цього є пошкодження пожежею минулих років.

Кв. 81, вид. 26, площа 2,7 га, склад 7БПЗВЛЧ, вік 61 рік, повнота 0,75, бонітет 2, тип лісу - С4ВЛЧ. На всій площі виділу 2,7 га спостерігається масове ослаблення, відмирання та всихання дерев сосни, берези, осики, дуба та вільхи. Причиною цього є пошкодження пожежею минулих років.

Копишанське лісництво **Категорія лісів – захисні ліси**

ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водойм. та ін.

Кв. 31, вид. 18, площа 1,2 га, склад 9С31БП, вік 65 років, повнота 0,80, бонітет 1, тип лісу - В2ДС. На всій площі виділу 1,2 га спостерігається масове ослаблення, відмирання та всихання дерев сосни, берези та вільхи. Причиною цього є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, ураження дерев листяних порід бактеріальною водянкою, трутовиками.

Кв. 31, вид. 21, площа 1,6 га, склад 10СЗ, вік 41 рік, повнота 0,80, бонітет 1, тип лісу - А2С. На всій площі виділу 1,6 га спостерігається масове ослаблення, відмирання та всихання дерев сосни. Причиною цього є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами.

Кв. 34, вид. 16, площа 2,8 га, склад 10СЗ, вік 61 рік, повнота 0,50, бонітет 1А, тип лісу - В2ДС. На всій площі виділу 2,8 га спостерігається масове ослаблення, відмирання та всихання дерев сосни, берези та дуба. Причиною цього є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, ураження дерев листяних порід бактеріальною водянкою, трутовиками.

Категорія лісів – експлуатаційні ліси

Кв. 33, вид. 41, площа 6,4 га, склад 10СЗ+БП, вік 66 років, повнота 0,85, бонітет 2, тип лісу - В2ДС. На ділянці (2), на переважній частині виділу на площі 5,7 га, спостерігається масове ослаблення, відмирання та всихання дерев сосни, берези та вільхи. Причиною цього є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, ураження дерев листяних порід бактеріальною водянкою, трутовиками.

Кв. 60, вид. 37, площа 11,7 га, склад 10СЗ+БП+ОС, вік 56 років, повнота 0,70, бонітет 1А, тип лісу - В2ДС. На всій площі виділу 11,7 га спостерігається масове ослаблення, відмирання та всихання дерев сосни, берези, осики, дуба та вільхи. Причиною цього є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, ураження дерев листяних порід бактеріальною водянкою, трутовиками.

Кв. 74, вид. 84, площа 7,0 га, склад 10СЗ, вік 66 років, повнота 0,70, бонітет 1, тип лісу - А2С. На всій площі виділу 7,0 га спостерігається масове ослаблення, відмирання та всихання дерев сосни, берези і вільхи. Причиною цього є пошкодження пожежею минулих років.

Кв. 89, вид. 4, площа 2,1 га, склад 10СЗ+БП, вік 70 років, повнота 0,60, бонітет 2, тип лісу - В2ДС. На ділянці (2), на переважній частині виділу на площі 1,4 га, спостерігається масове ослаблення, відмирання та всихання дерев сосни та берези. Причиною цього є пошкодження пожежею минулих років.

Кв. 89, вид. 12, площа 1,0 га, склад 10СЗ, вік 36 років, повнота 0,90, бонітет 4, тип лісу - А2С. На всій площі виділу 1,0 га спостерігається масове ослаблення, відмирання та всихання дерев сосни. Причиною цього є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, враження кореневою губкою.

Кв. 89, вид. 50, площа 10,4 га, склад 8СЗ1БП1ВЛЧ, вік 61 рік, повнота 0,70, бонітет 2, тип лісу - В3ДС. На всій площі виділу 10,4 га спостерігається масове ослаблення, відмирання та всихання дерев сосни, берези та вільхи. Причиною цього є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, враження дерев листяних порід бактеріальною водянкою, трутовиками.

Кв. 91, вид. 28, площа 1,8 га, склад 6СБ4СЗ+БП, вік 52 роки, повнота 0,80, бонітет 1, тип лісу - А2С. На всій площі виділу 1,8 га спостерігається масове ослаблення, відмирання та всихання дерев сосни та берези. Причиною цього є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, враження дерев берези бактеріальною водянкою.

Кв. 91, вид. 33, площа 5,8 га, склад 10СЗ, вік 41 рік, повнота 0,90, бонітет 2, тип лісу - В2ДС. На всій площі виділу 5,8 га спостерігається масове ослаблення, відмирання та всихання дерев сосни, берези та дуба. Причиною цього є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, враження дерев листяних порід бактеріальною водянкою, трутовиками.

Кв. 91, вид. 40, площа 6,7 га, склад 7СЗ2БП1ВЛЧ, вік 55 років, повнота 0,70, бонітет 1, тип лісу - В3ДС. На всій площі виділу 6,7 га спостерігається масове ослаблення, відмирання та всихання дерев сосни, берези та вільхи. Причиною цього є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, враження дерев листяних порід бактеріальною водянкою, трутовиками.

Кв. 92, вид. 18, площа 6,4 га, склад 9СЗ1БП, вік 70 років, повнота 0,70, бонітет 2, тип лісу - В2ДС. На всій площі виділу 6,4 га спостерігається масове ослаблення, відмирання та всихання дерев сосни, берези, осики, дуба та вільхи. Причиною цього є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, ураження дерев листяних порід бактеріальною водянкою, трутовиками.

Сушанське лісництво

Категорія лісів – експлуатаційні ліси

Кв. 68, вид. 18, площа 8,8 га, склад 8СЗ2БП+ГЗ, вік 61 рік, повнота 0,85, бонітет 1, тип лісу - В2ДС. На ділянці (2), у центральній і західній частині виділу на

площі 3,0 га спостерігається масове ослаблення, відмирання та всихання дерев сосни, берези та дуба. Причиною цього є пошкодження дерев пожежею.

Кв. 68, вид. 24, площа 3,7 га, склад 7СЗЗБП, вік 66 років, повнота 0,50, бонітет 1, тип лісу - ВЗДС. На ділянці (1), на переважній частині виділу на площі 3,2 га, спостерігається масове ослаблення, відмирання та всихання дерев сосни. Причиною цього є пошкодження дерев пожежею.

Кв. 68, вид. 26, площа 4,1 га, склад 10СЗ+БП, вік 61 рік, повнота 0,70, бонітет 1, тип лісу - ВЗДС. На ділянці (1), на переважній частині виділу на площі 3,1 га, спостерігається масове ослаблення, відмирання та всихання дерев сосни. Причиною цього є пошкодження дерев пожежею.

Кв. 68, вид. 35, площа 16,4 га, склад 4БПЗДЗІВЛЧІОСІСЗ, вік 71 років, повнота 0,60, бонітет 2, тип лісу - СЗГД. На ділянці (4), у східній частині виділу на площі 2,0 га, спостерігається масове ослаблення, відмирання та всихання дерев сосни та берези. Причиною цього є пошкодження дерев пожежею.

Кв. 68, вид. 37, площа 3,5 га, склад 7БПЗДЗ+ОС+СЗ, вік 66 років, повнота 0,60, бонітет 2, тип лісу - ВЗДС. На всій площі виділу 3,5 га, спостерігається масове ослаблення, відмирання та всихання дерев сосни, берези, дуба та осики. Причиною цього є пошкодження дерев пожежею.

Вказані вище обстежені насадження Сущанського лісництва, які пошкоджені пожежею, відповідним чином відображені в акті про лісову пожежу № 2 від 04.04.2025.

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень

Пошкоджені лісовою пожежею насадження Корощинського лісництва у кв. 81 вид. 19, кв. 81 вид. 20, кв. 81 вид. 21, кв. 81 вид. 26, Копищанського лісництва у кв. 74 вид. 84, кв. 89 вид. 4 та насадження Сущанського лісництва майже повністю всохли, а деревина втратила технічну якість. Нагар на стовбурі внаслідок пожежі часто сягає зони перехідної та тонкої кори, що викликало пошкодження камбіального шару та призвело до внутрішнього порушення метаболізму. Ці насадження потребують невідкладних заходів поліпшення санітарного стану, оскільки вони перетворились в осередки розмноження стовбурових шкідників.

У пошкоджених пожежею соснових насадженнях наявні ділянки із середнім та високим ступенем дехромації і дефоліації крони.

Пройдені і непройдені пожежею зазначені вище соснові насадження пошкоджені такими стовбуровими шкідниками – великий сосновий лубоїд (*Tomicus piniperda* L.), малий сосновий лубоїд (*Tomicus minor* Hart.), синя соснова златка (*Phaenops cyanea* F.). Заселення стовбуровими шкідниками пройдених пожежею деревостанів відбулося після ліквідації пожеж.

Причетність перелічених вище шкідників до всихання та відмирання окремих дерев підтверджується виявленими в натурі личинковими ходами під корою, буровим борошном, пагонами на ґрунті під проекціями крон після додаткового живлення імаго і їхніми вхідними та вихідними льотними отворами на стовбурах дерев. Зоною заселення стовбурових шкідників є товста, перехідна або тонка кора залежно від особливостей біології кожного виду. Глибина погризів в деревині становить 1-7 мм. Рівень фізіологічної шкодочинності перелічених вище шкідників вище середнього, технічна шкодочинність – незначна.

Крім того, в обстежених соснових насадженнях спостерігається всихання другорядних порід дерев: берези повислої та вільхи від трутовика справжнього, бактеріальної водянки, ксифідрії вільхової, всихання дерев осики та дуба від трутовика несправжнього, дерев дуба внаслідок пошкодження дубовою бронзовою златкою, яка є переносником збудника хвороби дуба звичайного: трахеомікозу дуба. Переважна кількість дерев відносяться до дерев IV (відмираючі), V (свіжий сухостій) та VI (старий сухостій) категорій стану.

Насадження Корощинського лісництва у кв. 21 вид. 8 та Копищанського лісництва у кв. 89 вид. 12 є хронічними осередками кореневої губки. Там спостерігається дифузний характер всихання. Характерною ознакою ураження є ажурність крони, укорочення хвої, блідо-зелений відтінок, хвоя легко осипається, пізніше жовтіє, буріє, передчасно опадає, зменшується річний приріст. У насадженні утворились галявини.

Пройдені пожежею зазначені вище березові насадження пошкоджені такими стовбуровими шкідниками – березовим заболонником (*Skolitus ratzeburgi* Jans), березовим рогохвостом (*Tremex fuscicornis* F.). Заселення стовбуровими шкідниками пройдених пожежею деревостанів відбулося після ліквідації пожеж.

Відмирання вільхового насадження у кв. 81 вид. 20 Корощинського лісництва спричинила стійка пожежа минулих років. Характер всихання дерев - суцільний. Висота нагару на стовбурах дерев до 2 м, а обвуглення зони кореневої шийки (з відмиранням камбію) - більше 3/4 периметра. На більшості дерев відлущується та опадає кора, гілки другого і третього порядків відсутні. Стовбури дерев вільхи чорної пошкоджені ксифідрією вільховою (*Xyphodria camelus* L.).

Обстежені насадження – розладнані, низькоповнотні, з великою кількістю сухостою, що має зовнішню гниль, частина стала неліквідом та створює захащення. Також поодинокі зустрічаються вітровальні та буреломні дерева, дерева з нахилом стовбура більше 30°.

Вказані шкідники та хвороби лісу занесені в Книгу обліку осередків шкідників та хвороб лісу.

ВИСНОВОК

На час обстеження вказані негативні чинники призвели до утворення значної кількості відмираючих дерев, свіжого сухостою та сухостою минулих років. Життєздатні дерева I-III категорії стану (без ознак ослаблення, ослаблені та дуже ослаблені) на даних ділянках, а в осередках кореневої губки дерева I-II категорії стану становлять повноту, нижчу критичного значення, встановленого у п.27 Санітарних правил в лісах України, з чого випливає неможливість проведення у цих насадженнях вибіркової санітарної рубки.

Комісія визначила загиблі та розладнані ділянки, які доцільно призначити у ССР згідно з Санітарними правилами в лісах України на таких площах:

Сущанське лісництво

кв. 68 вид. 18 ділянка (2) – 3,0 га,

кв. 68 вид. 24 ділянка (1) – 3,2 га,

кв. 68 вид. 26 ділянка (1) – 3,1 га,

кв. 68 вид. 35 ділянка (4) – 2,0 га,

кв. 68 вид. 37 ділянка (-) – 3,5 га.

Разом по лісництву: 14,8 га.

Копищанське лісництво

кв. 31 вид. 18 ділянка (-) – 1,2 га,
кв. 31 вид. 21 ділянка (-) – 1,6 га,
кв. 33 вид. 41 ділянка (2) – 5,7 га,
кв. 34 вид. 16 ділянка (-) – 2,8 га,
кв. 60 вид. 37 ділянка (-) – 11,7 га,
кв. 74 вид. 84 ділянка (-) – 7,0 га,
кв. 89 вид. 4 ділянка (2) – 1,4 га,
кв. 89 вид. 12 ділянка (-) – 1,0 га,
кв. 89 вид. 50 ділянка (-) – 10,4 га,
кв. 91 вид. 28 ділянка (-) – 1,8 га,
кв. 91 вид. 33 ділянка (-) – 5,8 га,
кв. 91 вид. 40 ділянка (-) – 6,7 га,
кв. 92 вид. 18 ділянка (-) – 6,4 га.

Разом по лісництву: 63,5 га.

Корощинське лісництво

кв. 21 вид. 8 ділянка (-) – 3,6 га,
кв. 46 вид. 8 ділянка (-) – 4,8 га,
кв. 65 вид. 17 ділянка (2) – 4,1 га,
кв. 81 вид. 19 ділянка (-) – 1,4 га,
кв. 81 вид. 20 ділянка (-) – 4,7 га,
кв. 81 вид. 21 ділянка (-) – 2,4 га,
кв. 81 вид. 26 ділянка (-) – 2,7 га.

Разом по лісництву: 23,7 га.

Всього обстежена площа по даному підприємству складає **102,0 гектарів**.

Відвід дерев в зазначену рубку проведено відповідно до Санітарних правил в лісах України.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводилась силами лісової охорони ДП «Олевський лісгосп АПК».

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Вищевказані ділянки під ССР провести відповідно до Санітарних правил в лісах України, вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» та Висновку з оцінки впливу на довкілля № 61/6101-13488/1 від 30.10.2025 року.

Підставою здійснення рубок є належність дерев до сухостійних, відмираючих або дуже ослаблених внаслідок пошкодження пожежами, шкідниками, хворобами лісу, внаслідок аварій та стихійного лиха.

ССР провести в 2025 році з використанням найефективніших методів і технологій запобігання негативному впливу на стан навколишнього природного середовища.

З метою оздоровлення та запобігання зараженню або пошкодженню суміжних насаджень, рубки провести в максимально стислі терміни з одночасним знищенням порубкових залишків. Оптимальний строк проведення ССР – IV квартал 2025 року.

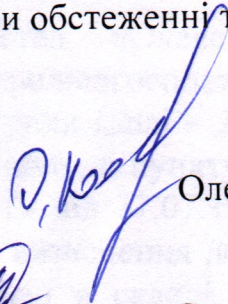
Лісовій охороні підприємства встановити посилений лісопатологічний моніторинг за санітарним станом суміжних насаджень, своєчасно виявляти осередки прояву і поширення шкідників та хвороб.

На зрубках, що утворюються після виконання призначених ССР, провести лісовідновні роботи: створення лісових культур згідно з діючими схемами змішування, відповідними способами обробітку ґрунту та іншими технологічними особливостями відповідно до лісорослинних умов.

Даним обстеженням осередків первинних шкідників не виявлено.

Осередків карантинних шкідників та хвороб дерев не виявлено. Рослин і тварин занесених до Червоної книги України при обстеженні також не виявлено.

Головний спеціаліст відділу охорони та захисту
Лісів Центрального міжрегіонального УЛМГ

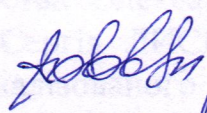
Олександр ГАРБАР

Міський голова
Олевської територіальної громади

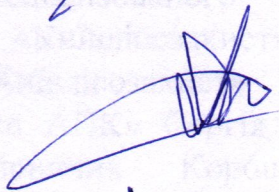
Сергій ЛИСИЦЬКИЙ

Провідний інженер-лісопатолог
ДСЛП «Київлісозахист»

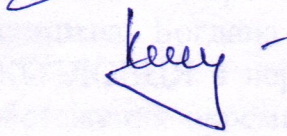
Юрій ДВОРАКІВСЬКИЙ

Інженер-лісопатолог
ДСЛП «Київлісозахист»

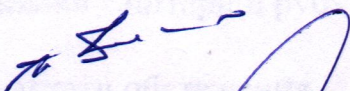
Юрій ТИМЧЕНКО

Головний лісничий
ДП «Олевський лісгосп АПК»

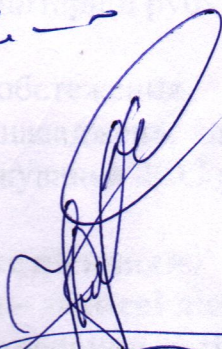
Сергій КУШНІРЕНКО

Інженер ОЗЛ
ДП «Олевський лісгосп АПК»

Олександр СИДОРЕНКО

Лісничий
Корощинського лісництва

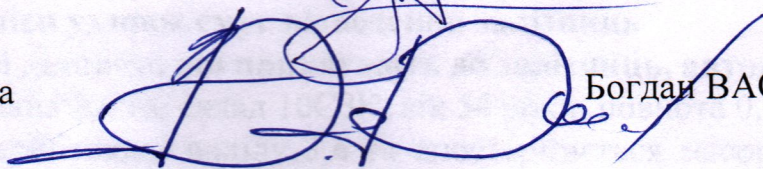

Сергій ЛУК'ЯНЕНКО

Лісничий
Копищанського лісництва

Петро КОЗЛОВЕЦЬ

Лісничий
Сущанського лісництва

Богдан ВАСЮХНИК